

GEMİ SİCİL YÖNETMELİĞİ

Cumhurbaşkanı Kararının Tarihi : 11/5/2023 Sayısı : 7283
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 12/5/2023 Sayısı : 32188

BİRİNCİ BÖLÜM **Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Gemi tasdiknamesi ile bayrak şahadetnamesinin nasıl düzenleneceği, geminin adının gemi üzerine nasıl yazılacağı ve 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun Beşinci Kitap Birinci Kısım İkinci Bölüm hükümlerinin uygulama şekline,

b) Gemi sicilinin kuruluşu ve nasıl tutulacağı, gemi sicil müdürlüğü müdür ve personelinin sahip olmaları gereken nitelikleri, hukuki ilişkilerin nasıl belgelenecekleri ve tescil olunacakları, kayıtların düzeltilmesi, değiştirilmesi ve silinmesine, ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, gemi tasdiknamesiyle bayrak şahadetnamesine, geminin adının gemi üzerine yazılmasına, gemi sicilinin kuruluşu ve tutulmasına, hukuki ilişkilerin belgelenmesi ve tescil olunmasına, kayıtların düzeltilmesi, değiştirilmesi ve silinmesine ilişkin iş ve işlemler ile sicil müdür ve personeli kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 953 üncü ve 994 üncü maddeleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bağlama kütüğü: 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesi gereğince tutulan, gemi, deniz ve iç su aracının kaydedildiği, ana ve yardımcı kütüklerden oluşan elektronik kayıt sistemini ve bağlama kütüğü dosyasını,

b) Bağlama limanı: Geminin seferlerinin yönetildiği yeri,

c) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

ç) Bölge liman başkanlığı: Bakanlık taşra birimi olan bölge liman başkanlıklarını,

d) Denizcilik Portalı: 3/9/2016 tarihli ve 29820 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince E-Devlet hizmeti kapsamında gemi ve deniz araçlarının tüm işlem başvurularının online olarak gerçekleştirebileceği ve sonuçlandırılacağı sistemi,

e) Gemi sicili: 6102 sayılı Kanunun 956 ncı maddesine göre tescili caiz gemilerin kaydına mahsus, gemi ile ilgili maddi ve hukuki durumun bilinmesini ve aleniyetini sağlayan, devletin sorumluluğu altında tutulan resmi sicili,

f) Gemi Sicil Bilgi Sistemi (GESBİS): Gemi siciline kayıt ve tescilin yapıldığı, sicil bilgilerinin elektronik ortamda tutulduğu Gemi Sicil Bilgi Sistemini,

g) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,

ğ) Liman başkanlığı: Bölge liman başkanlıkları ve bağlı liman başkanlıklarını,

h) Özel sicil: Bakanlık nezdinde sicil müdürlükleri tarafından, Kanunun 941 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre Türk Bayrağı çekmesine izin verilen gemiler için aynı maddenin üçüncü fıkrası gereğince tutulan sicili,

ı) Sabıka bilgi sistemi: Gemilere ilişkin mahkeme kararları ile seferden men kararlarının yer aldığı elektronik sistemi,

i) Sicil müdürlüğü: Kanunun 954 üncü maddesinin birinci fıkrası gereğince, Bakanlık tarafından uygun görülen bölge liman başkanlıklarında/liman başkanlıklarında kurulan ve gemi sicilini tutmakla yetkili gemi sicil müdürlüğünü,

j) Takyidat: Gemi siciline kaydedilebilen sınırlı ayni haklar ile şahsi hakları, ihtiyati haciz dahil her tür tasarruf yetkisi kısıtlamalarını,

k) TUGS: 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gereğince tutulan Türk Uluslararası Gemi Sicilini,

l) Yapı hâlindeki gemilere özgü sicil: Kanunun 986 ncı maddesi gereğince tutulması gereken sicili,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemi Tasdiknamesi ve Bayrak Şahadetnamesi

Gemi tasdiknamesi ve düzenlenmesi

MADDE 5- (1) Gemi tasdiknamesi, geminin gemi siciline kaydolduğuna ilişkin sicil müdürlüğünce düzenlenen belgedir. Geminin Türk Bayrağı çekme hakkı gemi tasdiknamesi ile ispat olunur.

(2) Geminin kaydedildiği sicil müdürlüğü, gemi siciline tescil edilen her gemiye gecikmeksizin gemi tasdiknamesi düzenler.

(3) Gemi tasdiknamesine, sicil kayıtları aynen ve tam olarak geçirilir, gemi tasdiknamesinde ayrıca geminin tescili için aranan belgelerin ibraz edildiği ve onun Türk Bayrağını çekme hakkına sahip olduğu da gösterilir.

(4) Gemi tasdiknamesinin şekli Bakanlık tarafından belirlenir. Gemi tasdiknamesinde, üçüncü fıkrada belirtilen hususlarla birlikte Bakanlık tarafından belirlenen diğer bilgiler yer alır.

(5) Gemi tasdiknamesi sicil müdürü tarafından imzalanır ve bir sureti gemiye ait dosyada muhafaza edilir.

(6) Gemi malikine, istemi üzerine gemi tasdiknamesinin onaylı bir özeti verilir. Gemi tasdiknamesinin onaylı özetinde yalnızca;

a) Geminin adı,

- b) Türü ve yapımında kullanılmış olan esas malzeme,
- c) Bağlama limanı,
- ç) Belirlenmesi mümkünse, yapıldığı yer ve kızaktan indiği yıl,
- d) Resmi ölçme sonuçları ve makine gücü,
- e) Geminin maliki;
- 1) Gerçek kişi ise adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası, varsa ticaret unvanı ve kayıtlı bulunduğu ticaret sicili müdürlüğü ile sicil numarası,
- 2) Ticaret şirketi ise şirketin türü, ticaret unvanı ve tescil olduğu ticaret sicili müdürlüğü ile sicil numarası,
- 3) Diğer tüzel kişilerden ise adı ve merkezi,
- 4) Donatma iştiraki ise tacir sıfatına sahip olduğu takdirde ticaret unvanı ile paydaş donatanların ad ve soyadları, varsa T.C. kimlik numarası ile gemi paylarının miktarı ve varsa gemi müdürünün adı ve soyadı ve T.C. kimlik numarası,
- f) Geminin Türk Bayrağını çekme hakkına sahip olduğu, yazılır.
- (7) Gemi tasdiknamesi veya bunun sicil müdürlüğünce onaylanmış bir özeti yolculuk sırasında devamlı olarak gemide bulundurulur.
- (8) Gemi tasdiknamesi alınmadan Türk Bayrağı çekilemez.

Gemi tasdiknamesinde yapılacak değişiklikler

MADDE 6- (1) Gemi siciline geçirilen her kayıt gecikmeksizin gemi tasdiknamesine de yazılır. Bir gemi payının devrinin sınırlanmasına ilişkin kayıtlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

- (2) Geminin;
 - a) Devrine ilişkin mülkiyet geçişi,
 - b) Gemi payı iktisabı,
 - c) Gemi adı, makine, ölçüm değerleri değişikliği ve benzerleri gibi teknik bilgi değişikliği,
 - ç) Sicil nakil işlemleri,
- gibi gemi tasdiknamesi üzerinde yer alan esaslı bilgilerin değişmesi hâlinde gemi tasdiknamesinde değişiklik yapılmaz ve bu durumda gemi tasdiknamesi yeniden düzenlenir.

Gemi tasdiknamesinin ibraz zorunluluğu ve yeniden düzenlenmesi

MADDE 7- (1) Yeni bir gemi tasdiknamesinin veya onaylı özetinin verilebilmesi için eskisinin ibrazı şarttır. Gemi siciline tescil olunan ve 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususlar ile gemi tasdiknamesi üzerinde yer alan esaslı bilgilerde meydana değişikliklerde, değişikliği istemekle yükümlü olanların tescil bilgilerinin değiştirilmesi için sicil müdürlüğüne yapacağı bildirimlerde, gemi tasdiknamesini ve varsa onaylı özetini sicil müdürlüğüne ibraz etmesi zorunludur. Ancak gemi tasdiknamesinin veya onaylı özeti aslının, geminin yurtdışında olması veya gemiye herhangi bir nedenle ulaşılamaması nedeniyle temin edilememesi hâlinde donatandan taahhütname alınarak teslim için bir ayı geçmemek üzere uygun bir süre tanınabilir. İbrazın gerçekleşmesinden sonra sicil müdürlüğü tarafından gemi tasdiknamesi veya onaylı özeti bu Yönetmelik hükümlerine göre yeniden düzenlenir.

(2) Gemi tasdiknamesinin herhangi bir nedenle zıyaa uğradığının inandırıcı bir şekilde ortaya konması şarttır. Sicil müdürlüğü, uygun görmesi hâlinde gemi tasdiknamesini bu Yönetmelik hükümlerine göre yeniden düzenler. Zayi olan gemi tasdiknamesi yerine yenisinin düzenlendiği hususu yeni düzenlenen gemi tasdiknamesine şerh edilir.

(3) Sicil müdürlüğü, geminin yabancı ülkede bulunması hâlinde yeni tasdiknameyi, ilgisine verilmek üzere gönderir.

Gemi tasdiknamesinin iptali

MADDE 8- (1) Geminin kurtarılamayacak şekilde batması, tamir kabul etmez hâle gelmesi veya Türk Bayrağını çekme hakkını kaybetmesi ya da diğer herhangi bir nedenle sicilden silinmesini müteakip gemi tasdiknamesi ve varsa onaylı özeti geri alınarak iptal edilir.

(2) Gemi siciline tescil olunan hususlarda meydana gelen değişikliklerden dolayı var olan gemi tasdiknamesi iptal edilerek, üzerine İPTAL EDİLDİ kaşesi yapılır ve sicil dosyasında muhafaza edilir.

Bayrak şahadetnamesi ve düzenlenmesi

MADDE 9- (1) Bayrak şahadetnamesi, Türkiye dışında bulunan bir geminin Türk Bayrağını çekme hakkını elde etmesi hâlinde geminin bulunduğu yerdeki Türk konsolosu tarafından verilen ve gemi tasdiknamesi yerine geçen, Türk Bayrağını çekme hakkına dair belgedir. Bayrak şahadetnamesi, düzenlendiği günden itibaren bir yıl için geçerlidir. Ancak bu bir yıllık süre, yolculuk ve mücbir sebep yüzünden uzadığı takdirde geçerlilik süresi de uzar.

(2) Türkiye’de yapılmış olup da Kanunun 940 ıncı maddesi gereğince Türk Bayrağını çekme hakkına sahip bulunmayan gemilere, teslim edilecekleri yere kadar geçerli olmak üzere bir bayrak şahadetnamesi verilebilir.

(3) İzin süresi boyunca geçerli olmak üzere aşağıda belirtilen gemiler için bayrak şahadetnamesi düzenlenir.

a) Türk gemisi olmayan bir geminin, ona Türk Bayrağı çekebilecek kişilere en az bir yıl süreyle kendi adlarına işletilmek üzere bırakılması hâlinde;

1) Malikin rızasının alınmış olması,

2) Türk mevzuatının kaptan ve gemi zabitleri hakkındaki hükümlerine uyulması,

3) Yabancı kanunda da bunu engelleyen bir hüküm bulunması,

şartıyla, Bakanlık tarafından Türk Bayrağı çekmesine izin verilen gemiler.

b) Türk Bayrağı çekme hakkına sahip olup Kanunun 940 ıncı maddesinde belirtilen şartlardan birinin ortadan kalkmasıyla Türk Bayrağı çekme hakkını kaybeden veya Kanunun 942 nci maddesi gereğince Bakanlık tarafından en çok altı ay için daha Türk Bayrağı çekmesine izin verilen gemiler.

c) (a) bendi gereğince Türk Bayrağı çekmesine izin verilen gemilerden, söz konusu bentte belirtilen şartlardan birinin ortadan kalkmasıyla Türk Bayrağı çekme hakkını kaybeden veya Kanunun 942 nci maddesi gereğince Bakanlık tarafından en çok altı ay için daha Türk Bayrağı çekmesine izin verilen gemiler.

(4) Bayrak şahadetnamesinin şekli, istenecek belgeler ile düzenlenmesi ve iptali dahil olmak üzere diğer tüm hususlar ilgili kurumların görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(5) Türk Bayrağı çekme hakkı olmamasına rağmen Türk Bayrağı çeken veya Türk Bayrağı çekmesi gerekirken başka bir devletin bayrağını çeken geminin kaptanı hakkında Kanunun 947 nci maddesi uygulanır.

Gemi tasdiknamesi veya bayrak şahadetnamesi bulundurma zorunluluğu

MADDE 10- (1) Gemi tasdiknamesini veya onun onaylı suretini yahut bayrak şahadetnamesini almaksızın Türk Bayrağı çeken geminin kaptanı hakkında Kanunun 948 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(2) Gemi tasdiknamesi veya onun onaylı sureti veya bayrak şahadetnamesini gemide bulundurmayan kaptan hakkında Kanunun 948 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geminin Adı

Gemi adını seçme serbestisi ve tescili

MADDE 11- (1) Geminin adı, ilk Türk maliki veya yetkilisi tarafından konulur. Gemi maliki, seçilen adın karıştırılmaya yol açmaması ve başka gemilerin adlarından farklı olması kaydıyla gemiye dilediği adı vermekte serbesttir.

(2) Geminin maliki veya yetkilisince gemiye konulması istenilen ad, geminin kayıtlı bulunduğu veya geminin kaydedileceği sicil müdürlüğü tarafından onaylandıktan sonra tescil edilir.

(3) Gemi siciline tescil edilecek gemilere ilk defa verilecek ad için, Bakanlıkça belirlenmiş olan kriterlere uygun olarak Denizcilik Portalı üzerinden başvuru yapılır. İlgili sicil müdürlüğü istemi değerlendirerek sonuçlandırır.

(4) Talep edilen ad daha önceden verilmemiş ve hâlen sicile kayıtlı olmamalıdır. Terkin edilen ad bir yıl süre ile bloke tutulur. Bu süre içerisinde önceki malik tarafından talep edilmesi durumunda kullanılmasına izin verilir.

(5) Geminin adı ahlaka, adaba, kamu düzenine ve ulusal çıkarlara aykırı olamaz, kültürel ve tarihi değerleri zedeleyecek şekilde belirlenemez. Kamu kurum ve kuruluşlarının adı bu kurumların gemileri haricinde kullanılamaz. Mevzuatı gereğince izin alınmadan gemi adı içinde Türk, Türkiye, Cumhuriyet, TC, Milli ve Atatürk kelimeleri kullanılamaz.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin istisna ve muafiyetler ile diğer hususlar Bakanlık tarafından belirlenir.

Gemi adının değiştirilmesi

MADDE 12- (1) Mülkiyetin devri veya haklı bir gerekçe olması ve bu gerekçenin belgelendirilmesi hâlleri dışında gemi adında değişiklik yapılamaz. Gemi tasdiknamesi verilmiş olan bir geminin adı, Bakanlığın veya Bakanlık adına yetki verilen gemi sicil müdürlüğünün izniyle değiştirilebilir.

(2) Geminin mülkiyetinin devri aşamasında ad değişikliği yapılmamış olması hâlinde, yeni malik devir tarihinden itibaren üç ay içinde bir defa olmak üzere ad değiştirme hakkını kullanabilir.

(3) Gemi adı değişikliği isteminde; geminin herhangi bir kaçakçılık veya diğer bir suçun işlenmesinde kullanılıp kullanılmadığı Sabıka Bilgi Sisteminden kontrol edilir. Geminin, bir

suçun işlenmesinde kullanıldığının tespit edilmesi hâlinde geminin maliki değişmeden adı değiştirilemez.

Gemi adının yazılma zorunluluğu ve şekli

MADDE 13- (1) Sicile kayıtlı bir geminin bordasının her iki tarafına sancak ve iskele baş omuzluklarına birbirlerine paralel olacak şekilde adı, kıçına da adı ile bağlama limanı; silinmez, bozulmaz ve kolayca okunacak şekilde Türk Alfabesinde yer alan büyük harfler ve/veya rakamlar kullanılarak yazılır. Bu kapsamda;

a) Gemi adını oluşturan harflerin ve rakamların boyunun, gemi büyüklüğü ile orantılı ölçüde olması ve hiçbir durumda on santimetreden küçük olmaması,

b) Harfleri ve rakamları teşkil eden esas çizgilerin genişliğinin, harf ve rakamların boyu ile orantılı olması; ancak her halükârda harf ve rakam boylarının beşte birinden küçük ve dörtte birinden büyük olmaması,

c) Gemi adı ve bağlama limanı adının, yazıldığı zeminin renginden ayırt edici karşıt bir renk kullanılarak yazılması,

gerekir.

(2) Geminin kıç yapısı, gemi adı ve bağlama limanı adının yazılmasına uygun değilse bu durumda gemi adı ve bağlama limanı adı sancak ve iskele gemi bordalarının kıç tarafa mümkün olan en yakın kısımlarına paralel olacak şekilde ve bu maddede belirtildiği biçimde yazılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gemi Sicil Müdürlükleri

Gemi sicil müdürlüklerinin kurulması

MADDE 14- (1) Gemi sicil müdürlükleri, gemi sicilinin tutulması ve gemi sicili ile ilgili tüm işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığın uygun gördüğü bölge liman başkanlıklarında/liman başkanlıklarında kurulur.

(2) Bakanlık, ihtiyaca göre nezdinde gemi sicili kurulacak bölge liman başkanlıklarını/liman başkanlıklarını belirleyebilir veya nezdinde gemi sicili kurulmuş bölge liman başkanlığını/liman başkanlığını değiştirebilir.

Gemi sicil müdürlüklerinin yetki alanı

MADDE 15- (1) Sicil müdürlüklerine bağlı bağlama limanları, Bakanlıkça belirlenir ve gemi sicil müdürlüklerinin yetki alanı, sicil müdürlüklerine bağlı bağlama limanlarını kapsar.

Gemi sicillerinin gözetimi

MADDE 16- (1) Gemi sicilleri, bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı nezdinde çalışan sicil müdürlükleri tarafından sırasıyla;

a) O yerde bulunan deniz ticareti işlerine bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesinin,

b) Görevli asliye ticaret mahkemesi olmadığı takdirde normal asliye ticaret mahkemesinin,

c) Asliye ticaret mahkemesinin de olmaması halinde ticaret davalarına bakmakla görevli asliye hukuk mahkemesinin,

gözetimi altında tutulur. Bir yerde ticaret davalarına bakan birden çok mahkeme varsa, gemi sicilinin tutulmasını gözetecek mahkemeyi Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulu belirler.

Gemi sicil müdürlüklerinin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 17- (1) Gemi sicil müdürlükleri;

- a) Gemi siciline,
- b) Özel sicile,
- c) Yapı hâlindeki gemilere özgü sicile,
- ç) Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine, ilişkin iş ve işlemleri uygun şekilde yapmakla görevli ve yetkilidir.

(2) Gemi sicil müdürlükleri, görev ve yetkisi kapsamındaki iş ve işlemlerin; Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılmasından sorumludur.

(3) Bölge liman başkanı/liman başkanı, gemi sicil müdürlüğü müdür ve personelinin amiri olup sicil işlerinin mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.

Gemi sicil müdürü ve personel

MADDE 18- (1) Sicil işlemleri sicil müdürü ve sicilin tutulmasında görevli personel tarafından yapılır. Sicil işlerine yönelik her türlü karar, sicil müdürü tarafından verilir.

(2) Sicil müdürü, 27/7/2017 tarihli ve 30136 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğine göre gemi sicil müdürü unvanını almaya hak kazananlar arasından Bakanlık tarafından atanır. Gemi sicil müdürünün bulunmadığı müdürlüklerde Bakanlık tarafından vekil tayin edilir. Gemi sicil müdürünün izinli veya raporlu olduğu durumlarda yerine gemi sicil müdürü tarafından belirlenen ve bölge liman başkanı/liman başkanı tarafından onaylanan personel vekâlet eder.

(3) Sicil müdürlüklerinde, sicille ilgili işlemleri yerine getirmek üzere iş hacmine göre yeterli sayıda memur görevlendirilir. Sicil müdürlüklerinde görevlendirilecek personel, Bakanlık hizmet birimleri veya taşra teşkilatında çalışan, üniversitelerin ön lisans ve lisans eğitimi ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtiçi veya yurtdışındaki öğrenim kurumlarından birini bitirmiş personel arasından Bakanlıkça belirlenir.

Gemi sicil müdürlüğü işlemlerine karşı yapılacak itirazlar

MADDE 19- (1) İlgililer; tescil, değişiklik veya silinme istemleri ile ilgili olarak, sicil müdürlüğünce verilecek kararlara karşı, kararların tebliğinden itibaren sekiz gün içinde, 16 ncı maddede belirtilen ve gemi sicilinin gözetimi altında tutulduğu mahkemeye dilekçe ile itiraz edebilirler.

(2) İtiraz, mahkemece dosya üzerinden incelenerek karara bağlanır. Ancak sicil müdürünün kararı, üçüncü kişilerin sicilde kayıtlı bulunan hususlara ilişkin menfaatlerine aykırı olduğu takdirde, itiraz edenle üçüncü kişi de dinlenir. Bunlar mahkemeye gelmezlerse dosya üzerinden karar verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gemi Sicili Bilgi Sistemi, Belgeler, Başvuru ve Kayıt Usulü

Gemi siciline başvuru

MADDE 20- (1) Gemi siciline başvuru işlemleri, E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında Denizcilik Portalı üzerinden gerçekleştirilir.

Denizcilik Portalı

MADDE 21- (1) Bakanlık, gemi sicili başvuru işlemleri için E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince Denizcilik Portalında gerekli düzenlenmeleri yapar.

(2) Denizcilik Portalında Bakanlıkça yapılan değişiklikler ve düzenlemeler, Bakanlığın internet sayfasından duyurulur.

(3) Gemi siciline tescilli veya tescil edilecek gemilere ilişkin her türlü talep, Denizcilik Portalı üzerinden yapılır. Denizcilik Portalında hazırlanan elektronik başvurunun imzalanmış dökümü başvuru sahibinin istemi yerine geçer.

(4) Sicil müdürlüğü, Denizcilik Portalı üzerinden gelen başvuruyu değerlendirir, başvuru gerekli şartları taşıyorsa başvuruyu onaylar. Başvurusu onaylanan başvuru sahibi, Denizcilik Portalı üzerinden randevusunu alır. Başvurunun geçerliliği, yazılı istem ile birlikte Denizcilik Portalına yüklenen belgelerin asıllarının veya yetkili makamlar tarafından onaylanmış örneklerinin, randevu tarihi ve saatinde sicil müdürlüğüne ibraz edilmesine bağlıdır.

(5) Başvuru, mevzuat çerçevesinde uygun görülmediği takdirde iade nedeni belirtilerek Denizcilik Portalı üzerinden iade edilir.

(6) Denizcilik Portalında meydana gelebilecek teknik bir aksaklık durumunda randevu işlemleri, gemi sicil müdürlüğünde yapılabilir.

Gemi sicilinin elektronik ortamda tutulması

MADDE 22- (1) Gemi sicili, GESBİS adı verilen elektronik bir sistemde tutulur.

(2) GESBİS, ana kütük ve yardımcı kütükten oluşur:

a) GESBİS ana kütükte;

1) Milli Gemi Sicil kaydı,

2) TUGS kaydı,

3) Yapı Hâlindeki Gemilere Özgü Sicil kaydı,

4) Bağlama Kütüğü,

5) Özel Sicil,

b) GESBİS yardımcı kütükte;

1) Malikler listesi,

2) İşletenler listesi,

3) Şerhler,

4) Takyidatlar,

5) Diğer açıklamalar,

bölümleri yer alır. GESBİS'te tutulan kayıtlara ait belgeler ilgili sicil müdürlüğü tarafından dosyalanarak saklanır.

(3) GESBİS'te; yapılan işlem, işlemi yapan memur, işlemin tarihi ve saati gibi tüm ayrıntılar otomatik olarak kaydedilir.

(4) Elektronik ortamda yapılan kayıtlar, kayıt tarihlerine göre ve güncel kayıtlar aktif olarak gözükecek şekilde, değişen veya silinen kayıtlar ise pasif olarak üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde tutulur.

(5) Sicil müdürlüğünce kayıt sırasında yapılan maddi hatalar, gemi sicil müdürünün onayı ile düzeltilir ve düzeltmenin maddi hata nedeniyle yapıldığı belirtilir. Maddi hata sonucu yapılan düzeltme kaydı önceki kaydın tescil tarihini etkilemez ve önceki kayıtla birlikte aktif olarak görüntülenir. Bu şekilde yapılan kayıt düzeltmeleri harca tabi tutulmaz.

(6) GESBİS'te meydana gelebilecek teknik bir aksaklık durumunda elektronik ortamda işlem yapılamaması hâlinde gemi sicil işlemleri yazılı şekilde yürütülebilir. Hangi işlemlerin yazılı şekilde yürütüleceğine gemi sicil müdürü karar verir. Bu işlemlere ilişkin kayıtlar daha sonra sicil müdürlüğü tarafından geciktirilmeksizin elektronik ortama aktarılır.

Belgelerin düzenlenmesi

MADDE 23- (1) Gemi siciline kayıtlı gemilere ilişkin, sicille ilgili her türlü belge GESBİS'te düzenlenir ve hazırlayan memur tarafından paraf edilip, gemi sicil müdürü tarafından imzalandıktan sonra mühürlenir. Bu belgelerin bir sureti ilgili kişiye imza karşılığı elden verilir, diğer sureti ise muhafaza edilmek üzere geminin dosyasına konulur.

(2) Düzenlenecek belgelerde yer alacak bilgilerin içeriği ve belgelerin şekli Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık gerekli görürse, bu bilgi ve belgelerde değişiklik yapabilir.

(3) Gemiye ilişkin bilgiler ile gemi üzerindeki takyidat bilgileri GESBİS'te hazırlanacak sicil kayıt örneği ile belgelenir.

(4) Gemi siciline kayıtlı gemilere ilişkin sicil kayıt örneği, istemde bulunulması ve haklı bir menfaatin bulunduğu inandırıcı bir şekilde ortaya konulması halinde ilgililere veya resmi kurumlara verilebilir

ALTINCI BÖLÜM

Gemi Mülkiyetinin ve Gemi Üzerindeki Diğer Hakların Tescili

Gemi siciline tescil edilebilecek ve edilemeyecek gemiler

MADDE 24- (1) Gemi siciline, Kanunun 940 ıncı maddesi gereğince Türk Bayrağını çekme hakkına sahip ticaret gemileri ile Kanunun 935 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde yazılı gemiler tescil edilebilir.

(2) Türk bayrağı çekme hakkına sahip olup TUGS'ta kayıtlı olmayan on sekiz gros tonilatoda veya daha büyük ticaret gemilerinin gemi siciline tescili zorunludur.

(3) Aşağıda belirtilenler, gemi siciline tescil edilemez:

a) Türk gemisi olmayan gemiler.

b) Yabancı bir gemi siciline kayıtlı bulunan Türk gemileri.

c) Donanmaya bağlı harp gemileri ve yardımcı gemiler.

ç) Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişilerine ait münhasıran bir kamu hizmetinin görülmesine özgülünmüş gemiler.

Yetkili sicil müdürlüğü

MADDE 25- (1) Tescile tabi gemi, bağlama limanının yetki alanında bulunduğu gemi sicil müdürlüğünce tescil olunur.

(2) Bir geminin seferleri yabancı bir limandan veya bir kara kentinden yahut bizzat gemiden yönetildiği takdirde, malik, gemisini dilediği yer siciline tescil ettirebilir. Bu durumda geminin tescil edildiği sicil müdürlüğüne bağlı limanlardan gemi malikince belirlenecek bir liman, bağlama limanı olarak tescil edilir.

(3) Malikin, Türkiye’de yerleşim yeri veya ticari işletmesi yoksa, Kanunda ve bu Yönetmelikte yazılı haklarını kullanmak ve görevlerini yerine getirmek üzere geminin tescil edildiği sicil müdürlüğünün yetki alanında mukim bir temsilcisini sicil müdürlüğüne bildirmesi gereklidir.

Tescil esası ve başvuru şekli

MADDE 26- (1) Gemi, ancak malikin veya maliklerinden birinin istemi üzerine gemi siciline tescil olunur.

(2) Başvuru Denizcilik Portalı üzerinden yapılır.

(3) Tescili zorunlu olan bir gemiye, malikinin tescil için yazılı talebi bulunmaması durumunda Kanunun 972 nci maddesi hükmü uygulanır.

Tescil başvurusunun içeriği ve başvuruya eklenecek belgeler

MADDE 27- (1) İstemde bulunan gemi maliki, tescil istemine esas belgelerle birlikte aşağıdaki hususları bildirmek ve aşağıda sayılan belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür:

a) Gerçek kişilerde; adı ve soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, varsa ticaret unvanı ve kayıtlı bulunduğu ticaret sicili müdürlüğü ile sicil numarası.

b) Ticari şirketlerde; sicil tasdiknamesi, son üç ay içerisinde ilgili ticaret odasından alınmış faaliyet belgesi, ticaret sicil gazetesi ile varsa tadil gazeteleri, çok ortaklı ticaret şirketlerinde güncel hazırun cetveli veya pay defteri örneği.

c) Derneklerden; dernek tüzüğü örneği ve İçişleri Bakanlığı internet sayfasından alınan ve son üç ay faaliyette olduğunu gösteren dernek faaliyet belgesi.

ç) Tacir sıfatına sahip donatma iştiraklerinde; ticaret unvanı ile paydaş donatanların ad ve soyadları, varsa Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı ve gemi paylarının miktarı ile gemi müdürünün Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı.

d) 25 inci maddenin üçüncü fıkrası gereğince bildirilecek temsilcinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı ve adresi.

e) Vakıflarda; Vakıf Senedi Örneği.

f) Diğer tüzel kişilerde; adı ve merkezini ihtiva eden belge örneği.

g) Bakanlık tarafından tescille ilgili ibrazı gerekli görülen diğer belgeler.

Tescil başvurusunun incelenmesi

MADDE 28- (1) Tescil başvurusu, sicil müdürlüğü tarafından incelenir. Başvuruda bulunanın yetkisi olup olmadığı aşağıdaki hususlar çerçevesinde belirlenir:

a) Başvuruda bulunan gerçek kişinin, hak sahibi olduğunu iddia ettiği durumda başvuruda bulunan ile hak sahibinin aynı kişi olup olmadığı tespit edilir.

b) İstem, hak sahibini temsilen yapılmışsa, temsilciden istem konusu işleri yapmaya yetkili olduğunu gösteren, noterde düzenlenmiş yetki belgesi istenir. Vekâletname ile işlem yapılması durumunda, gemi sicilinde yapılacak iş ve işlemlerin vekâletnamede özel olarak belirtilmesi gerekir.

c) Hak sahibi bir tüzel kişi ise başvuruda bulunan temsilcinin yetki belgesi ve sicil tasdiknamesi istenir. Yetki belgesinde, temsilcinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılı olmalıdır.

ç) Başvuruda bulunan kişi, hak sahibinin kanuni temsilcisi ise bu durumu belgelendirmesi ve istenildiği takdirde mahkeme kararını ibraz etmesi şarttır.

d) Hak sahibi bir kamu kurum ve kuruluşu ise istemde bulunanın, bu kamu kurum veya kuruluşu tarafından düzenlenmiş olan ve başvuru konusu işlemi yapmaya yetkilendirildiğini gösteren bir yetki belgesi sunması şarttır.

(2) Sicil müdürlüğünde tüm işlemler, belgelerin asılları yahut yetkili makamlar tarafından onaylanmış örneği ile yapılır. Gemi dosyasına suretleri konulacak ise belgeler, okunaklı olmalı ve “Aslı Görülmüştür” kaşesi ile kaşelendikten sonra gemi sicil müdürlüğü tarafından imzalanmış olmalıdır.

(3) İstemi inceleyen müdürlük tarafından, istemin gereğini yerine getirmeye engel bir hâlin veya eksikliğin tespit edildiği durumlarda başvuru eksikliği belirtilerek iade edilir.

(4) Gemi sicilinde bir işlemin yapılması, bu işlem sonucunda hak kaybına uğrayacak kişi veya kişilerin onayına bağlıdır.

(5) Yetkili adli ve idari mercilerin tescile, sicile şerh verilmesine ve sicil kaydının silinmesine yönelik her türlü istemleri gecikmeksizin yerine getirilir.

(6) İhtirazı kayıt ile yapılan başvurular kabul edilmez. Birden fazla tescil başvurusunda bulunan kişiler bu tescillerden birinin yapılmaması hâlinde diğerlerinin de yapılmamasını isteyebilir.

Geminin ilk defa tescil edilmesi

MADDE 29- (1) Gemilerin gemi siciline ilk kaydı, geminin malik veya maliklerinden birinin, geminin bağlama limanının tabi olduğu sicil müdürlüğüne istem dilekçesiyle başvuruda bulunması üzerine gerçekleştirilir.

(2) Tescil istemiyle birlikte;

a) Kanunun 960 ıncı, 961 inci ve 962 nci maddelerinde belirtilen hususlara ilişkin bilgi ve belgeler,

b) Geminin maliki veya maliklerinin vatandaşlık durumunu gösterir belge ile yurt dışından ithal edilen gemiler için gümrük muayene belgeleri ve ithalat izinlerine ilişkin belgeler,

c) Bakanlıkça önceden ilan edilen ilave diğer belgeler,

sunulur. Sunulan belgeler randevu tarihi ve saatinde sicil müdürlüğüne ibraz edilir.

(3) Daha önce yabancı bir gemi siciline kayıtlı iken Türk gemi siciline kaydedilmek istenen bir geminin, yabancı gemi sicilinden silindiğini kuvvetle muhtemel gösteren belgelerin sicil müdürlüğüne sunulması gerekir. Böyle bir belgenin sunulması, geminin tescilli olduğu devletin hukuku veya devletin içinde bulunduğu durum gibi nedenlerle imkânsız ise sicil müdürlüğünce bundan vazgeçilebilir.

(4) Kısmen veya tamamen Türkiye’de inşa edilmiş bir geminin tescili talep edildiğinde, tescil talebinin yapıldığı sicil müdürlüğünün, inşa yerinin bağlı bulunduğu sicil müdürlüğünden farklı olması durumunda, yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kayıtlı olup olmadığı sistem üzerinden kontrol edilir. Yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kayıtlı olup farklı bir sicil müdürlüğüne tescil talebi yapıldığında, inşa yeri sicil müdürlüğünden gemi dosyası talep edilir.

Kayıt usulü

MADDE 30- (1) Geminin, gemi adı onayı almasını müteakip gemi siciline kaydedilecek gemiler listesinden, kaydı yapılacak gemi seçilerek açılan gemi kaydı sayfasına Kanunun 963 üncü maddesinde belirtilen hususlar ile Bakanlıkça belirlenen diğer ilave bilgiler kaydedilerek işlem sona erdirilir. Kaydın sonunda sicil kayıt örneğinden gereken sayıda suret alınır.

(2) Sicil kayıt örneğinden alınan suretler, işlemi gerçekleştiren sicil personeli tarafından paraflanıp sicil müdürünce imzalandıktan sonra mühürlenir. Sicil kayıt örneği, kayıt için sunulan belgelerle birlikte sicil dosyasında muhafaza edilir. Gemi sicil dosyaları gemi sicil numarasına göre arşivlenir.

Mülkiyetin hukuki işlem yoluyla kazanılmasında sicilin düzeltilmesi

MADDE 31- (1) Gemi siciline kayıtlı bir geminin ya da gemi payının mülkiyetinin devrine ilişkin anlaşmaların yazılı olarak yapılması ve imzaların noterce onaylanması gereklidir. Bu anlaşmalar sicil müdürlüğü yetkililerinin huzurunda da yapılabilir. Gemi siciline kayıtlı bir geminin devredilmesi hâlinde geminin zilyetliğinin geçirilmesi şarttır.

(2) Devir anlaşmasının sicil müdürlüğünde yapılması durumunda;

a) Tarafların, geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğüne, doğrudan veya vekilleri aracılığıyla başvuruda bulunmaları gereklidir.

b) Başvuruya, sunulan diğer belgelere uygun olarak GESBİS’te düzenlenen ve mülkiyetin devrine ilişkin belgeler de eklenir. Düzenlenen belgede işlem tarihi ve saati belirtilir. Taraf sayısından bir fazla sayıda hazırlanan ve taraflarca imzalanan belgenin işlemi gerçekleştiren memur tarafından paraflanmasından sonra gemi sicil müdürünce imzalanıp mühürlenerek birer sureti taraflara verilir. Bir sureti de sicil dosyasında muhafaza edilir.

(3) Devir anlaşmasının noterde tanzim veya tasdik edilerek yapılması durumunda;

a) Devir anlaşmasının tarihi ile aynı tarihli sicil kayıt örneğinin notere ibraz edilmesi gerekir.

b) Sicil müdürlüğü, başvuru üzerine noterde yapılan işleme istinaden sicilde gerekli değişiklikleri yapar.

(4) Geminin emsal değerinin belirlenmesinde, devir tarihinde geçerli olan tekne sigortası değeri, takdir komisyonu tarafından belirlenen değer veya Bakanlık tarafından başka bir usul öngörülmüşse bu şekilde belirlenen değer esas alınır. Bakanlık tarafından belirlenen usuller bir talimat ile ilgililere duyurulur. Gemi sicil müdürü, geminin sigorta değerinde eksik sigorta şüphesi bulması hâlinde geminin emsal değerinin tespiti için belirlenen sair yollara başvurulmasını talep edebilir. Geminin devir tarihinden altı ay öncesine kadar gemiye ait takdir komisyonu değeri mevcut ise ve geminin ekonomik değerini değiştirecek herhangi bir işlem yapılmamış ise bu değer esas alınır. Geminin devri, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşları ile genel

ve katma bütçeli kurumlar tarafından ihale yolu ile gerçekleştirilmişse, geminin emsal değerinin tespitinde ihale bedeli esas alınır.

(5) Yurt içinde, yetkili adli veya idari mercilerce yapılan işlemler veya kararlar gereğince mülkiyetin kazanılması hâlinde, mülkiyetin geçişi hakkında düzenlenen belgelerin istemin ekinde ibraz edilmesi durumunda sicilde malik değişikliği işlemi yapılır.

(6) Mülkiyetin devrine ilişkin işlemten sonra yeni malik veya malikler adına gemi tasdiknamesi düzenlenir. Düzenlenen belgelerin birer sureti gemi dosyasında muhafaza edilir.

Mülkiyetin hukuki işlem harici yollarla kazanılmasında sicilın düzeltilmesi istemi

MADDE 32- (1) Gemi siciline kayıtlı bir geminin mülkiyetini hukuki işlem harici yollarla kazanan ve malik sıfatıyla adına tescili sureti ile sicilın tashihi talebinde bulunan kimse, aşağıdaki belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür:

a) Geminin mülkiyetinin devri için devralan adına tescil yapılmasına ilişkin yetkili adli ve idari mercilerin kararı.

b) Veraset hâlinde, kanuni mirasçılar ile atanmış mirasçılar gösterir veraset ilamı veya noterce düzenlenmiş mirasçılık belgesi.

c) Belirli bir mal vasiyetinin varlığı hâlinde, vasiyetnamenin tasdikli bir suretiyle mirasçılarının tescile muvafakatlerini gösterir istem yazısı veya mirasçılarının muvafakatten çekinmeleri durumunda mahkeme kararı.

ç) Taksim hâlinde, mahkemenin kesinleşmiş taksim kararı veya taksim rızaen yapılmışsa, imzaları gemi sicil müdürü veya noterce tasdik edilmiş taksim sözleşmesi.

d) Cebrî icra yoluyla satış hâlinde, yetkili adli veya idari merciler tarafından düzenlenen mülkiyetin alıcıya intikal ettiğine ve alıcı adına tescil edileceğine ilişkin belge.

e) İsteğe bağlı açık ve açık olmayan artırmalarda, mal sahibi ve üzerine ihale olunan kimse ile varsa artırmayı yapan şahsın noterce tasdikli imzalarını içeren ihale belgesi veya bu hususu tespit eden mahkeme kararı.

f) Mahkeme kararına dayalı tescillerde, kesinleşmiş mahkeme kararı.

(2) İstemde bulunan malik, birinci fıkrada sayılan ilgili belgeleri, Kanunun 940 ıncı maddesinde sayılan nitelikleri haiz olduğunu ispatlayan belgeleri ve ayrıca vergi ve harç yükümlülüklerinin yerine getirildiğine dair belgeleri gemi sicil müdürlüğüne sunar.

(3) Türk Bayraklı bir geminin Kanunun 940 ıncı maddesinde sayılan nitelikleri haiz olan bir kişiye, Kanunun 1350 nci maddesinde öngörülen şartlar yerine getirilmek kaydıyla ve cebrî icra yolu ile yurt dışında satışı hâlinde; yetkili yabancı adli veya idari merciler tarafından düzenlenen ve 1961 tarihli Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılmasına İlişkin Lahey Sözleşmesi gereğince yetkili yabancı merci veya ilgili Türk Konsolosluğu tarafından tasdik edilen, mülkiyetin alıcıya devredildiğini gösterir belge istenir.

Gemi ipoteği ve kurulması

MADDE 33- (1) Bir alacağı teminat altına almak için gemi üzerinde ipotek kurulabilir. Gemi ipoteği alacaklıya, normal yollardan alamaması hâlinde alacağını geminin bedelinden alma yetkisini verir. Sicile kayıtlı gemilerin sözleşmeye dayalı rehni sadece gemi ipoteği yolu ile sağlanır. İleride doğabilecek veya şarta ya da kıymetli evraka bağlı bir alacak için de gemi ipoteği kurulabilir.

(2) Gemi ipoteğinin kurulmasına ilişkin sözleşmenin yazılı şekilde yapılması ve imzaların noterce veya sicil müdürlüğü tarafından onaylanması gerekir. Gemi ipoteği için sözleşme tarafları veya temsilcileri, geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğüne yazılı tescil talebinde bulunmalıdır. Talep yazısı, ipotek sözleşmesi, diğer ekler ile birlikte ibraz edilir ve sicil müdürlüğünde gemi sicil müdürü huzurunda kimlik tespiti yapılarak imzalanır. Bu haliyle GESBİS'e şerh edilerek sözleşme gemi dosyasına konulur.

(3) Gemi ipoteğinin kurulmasına ilişkin işlemler, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda belirlenen harçlara tabidir. 492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla ilgili harçların ödendiğine ilişkin belgeler sunulmadan işlemler yapılmaz.

(4) Gemi ipoteğinin kurulmasına ilişkin sözleşmenin noterde tanzim veya tasdik edilerek yapılması durumunda; gemi ipoteğinin tescili için gemi malikinin veya alacaklının sicil müdürlüğüne tescil başvurusunda bulunması ve sözleşmeyi ibraz etmesi gerekli ve yeterlidir.

(5) Gemi siciline tescil edilmesi talep edilen ipotek, sicil müdürlüğünce geminin GESBİS'teki kaydının takyidat bölümüne kaydedilir. Takyidata dayanak teşkil eden belgeler geminin dosyasında muhafaza edilir.

(6) GESBİS'teki kaydın takyidat bölümüne, Kanunun 1016 ncı maddesinde sayılan hususlarla birlikte, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 148/a maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi gereğince yurt içinde tebligat adreslerinin ve istem hâlinde 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 871 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince boşalan dereceye geçme hakkı kararlaştırılmışsa bu hakkın tescil edilmesi şarttır. Üstteki derece boşaldığında ipoteğin boşalan dereceye geçmesi, malikin veya ipotekli alacaklının talebi ile olur.

Birden çok gemi veya gemi payı üzerinde ipotek kurulması

MADDE 34- (1) Aynı alacak için birden çok gemi/gemi payı üzerinde ipotek kurulması hâlinde, gemilerden her birinin sicil bilgisine diğer gemilerin de takyit edildiği re'sen kaydedilir. Bir gemi/gemi payı üzerinde mevcut bulunan gemi ipoteği hakkının, ilgili olduğu alacak için sonradan diğer bir geminin/gemi payının takyidi hâlinde de aynı hüküm uygulanır. Gemilerden biri üzerindeki takyidin sona ermesi hâlinde keyfiyet, diğer gemilerin siciline re'sen tescil edilir.

Gemi ipoteğine ilişkin diğer hükümler

MADDE 35- (1) Gemi ipoteği, ipotekli borç senedi veya irat senedi şeklinde kurulamaz.

(2) Gemi üzerinde paylı mülkiyette, her paydaş kendi payı üzerinde gemi ipoteği kurabilir. Pay üzerinde ipotek kurulduktan sonra paydaşlar geminin tamamını rehin edemezler. Bir geminin bütün paylarının tek bir malikte toplanması durumunda, ayrı ayrı paylar üzerinde ayrı ayrı kişiler lehine gemi ipoteği kurulamaz.

(3) Elbirliği mülkiyetine tâbi gemilerde ipotek, ancak geminin tamamı üzerinde ve tüm ortakların onayıyla kurulabilir.

(4) Hamiline yazılı bir tahvilden veya emre ya da hamile yazılı diğer bir senetten doğan bir alacağın temini için kurulan gemi ipoteklerine ilişkin tescil işlemlerinde, tahvil ve senedin ibrazı şarttır. Tescil, senedin üzerine şerh olunur. Şu kadar ki, Kanunun 1016 ncı maddesinin yedinci fıkrası gereğince tescil edilen temsilcinin onayıyla veya o temsilcinin aleyhine verilen bir mahkeme kararına dayanılarak yapılacak tescil işlemlerinde senedin ibrazı aranmaz.

(5) Terekeye dahil bir gemi üzerindeki ipotek ile temin edilmiş bir alacak hakkının, kanuni mirasçı veya atanmış mirasçı veya özel mal vasiyet edilen sıfatıyla yeni alacaklısı olarak tescilini talep eden kimse;

a) Talebin dayanağını veraset işlemi oluşturuyorsa, kanuni mirasçıları ile atanmış mirasçıları gösterir veraset ilamını,

b) Talebin dayanağını belirli mal vasiyeti oluşturuyorsa, vasiyetnamenin tasdikli bir suretiyle mirasçıların tescile muvafakatlerini gösterir yazılı istem ve mirasçıların muvafakatten çekinmeleri durumunda mahkeme kararını,
ibraz etmekle yükümlüdür.

Gemi ipoteğinin silinmesi

MADDE 36- (1) Gemi üzerindeki ipoteğin kalktığına dair yetkili adli veya idari mercilerin kararının, ilgili sicil müdürlüğüne ulaşmasını müteakip kararda belirtilen kayıt GESBİS'ten silinir. Silinme işlemine esas belgeler geminin dosyasında muhafaza edilir.

(2) İpotekli alacaklı ile gemi malikinin, ipoteğin kaldırılması hususunda Kanunun 1015 inci maddesinin ikinci fıkrasında ve 33 üncü maddede belirtilen şekil şartına uyularak anlaşmaları üzerine, ipotek üzerinde hak sahibi olan kişilerin onayının alınması kaydıyla ipotek ve varsa rehinli tahvildeki veya senetteki şerh silinir.

(3) Gemi ipoteği, alacaklının feragati nedeniyle silinecek ise ipotek üzerinde hak sahibi olan kişilerin onayının alınması kaydıyla imzası noterce tasdikli feragat beyanı ile ipotek ve varsa rehinli tahvildeki veya senetteki şerh silinir. Vazgeçme beyanı gemi sicil müdürlüğünde de yapılabilir.

(4) Üzerinde ipotek bulunan geminin mülkiyeti, hukuki işlem yoluyla alacaklıya geçerse alacaklı, malik olarak tescil edilir ve ipotek silinir. Aynı şekilde malik, gemisi üzerinde ipotekle temin edilen alacağı devralırsa, Kanunun 1045 inci maddesinin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla Kanunun 1038 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince tescil yapılırken ipotek silinir.

(5) Borçlu olmayan malik, gemisi üzerinde ipotekle temin edilen alacağın bir üçüncü kişi tarafından üstlenilmesine 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 198 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince yazılı onay vermezse, borcun dış üstlenilmesine ilişkin sözleşmenin kurulduğu anda gemi ipoteği düşer. Borcun dış üstlenilmesine ilişkin sözleşmenin ispat edilmesi kaydıyla, malikin veya diğer bir ilgilinin istemi üzerine gemi ipoteği silinir. Sicil müdürlüğünün istemi üzerine ipotekli alacaklı, borcun dış üstlenilmesine ilişkin sözleşme hakkında bilgi vermek zorundadır.

(6) Gemi siciline kayıtlı ipotek;

a) Belirli bir süre için kurulmuş ve bu sürenin dolmasıyla Kanunun 1051 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince düşmüşse,

b) Bozucu koşula tabi olarak kurulmuş ve bu koşulun gerçekleşmesi üzerine 6098 sayılı Kanunun 173 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince düşmüşse,

ipotekli alacaklının ve ipotek üzerinde hak sahibi olan kişilerin onayının alınması kaydıyla malikin veya diğer bir ilgilinin istemi üzerine ipotek ve varsa rehinli senet veya tahvildeki şerh de silinir.

(7) Kanunun 965 inci maddesinin üçüncü fıkra hükmü ile 967 nci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla gemi siciline kayıtlı bir geminin silinmesi hâlinde ipotek, silinme anında sona erer.

(8) Gemi ipoteginin, Kanunun 1345 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince sona erdiğinin alacağın fona girdiğine dair mahkeme kararı ile ispat edilmesi hâlinde ipotek silinir.

İntifa hakkı kurulması

MADDE 37- (1) Gemi ipoteginin kurulmasına ilişkin hükümler, gemiye yönelik intifa hakkının kurulmasında da uygulanır.

Şerhlerin ve itirazların kaydı

MADDE 38- (1) Temlik hakkını kısıtlayan veya yasaklayan şerhler, şahsi haklar, geçici tescil şerhi ile mevzuatın öngördüğü diğer şerhler ve itirazlar GESBİS'teki takyidat bölümüne kaydedilir.

(2) Gemi kira sözleşmesinin şerh edilmesi isteminde, kira sözleşmesi veya finansal kiralama durumunda finansal kiralama sözleşmesi ibraz edilir.

(3) Temlik hakkını kısıtlayan şerhlerde;

a) Geminin üzerinde haciz, ihtiyati haciz veya ihtiyati tedbir kararı varsa, yetkili adli veya idari merciin resmi yazısı,

b) Ön mirasçı tayini hâlinde vasiyetname örneği ve şerhi içeren mahkeme yazısı,

c) Kanunların kısıtlayıcı şerh verilmesini öngördüğü hâllerde ilgili kanunlarda belirtilen belgeler,

ibraz edilir.

(4) Temlik hakkını yasaklayan şerhlerde;

a) Geminin üzerinde haciz, ihtiyati haciz veya ihtiyati tedbir kararı varsa, yetkili adli veya idari merciin resmi yazısı,

b) İflasın veya konkordato ile verilen mühletin şerhi için mahkemenin veya yetkili merciin resmi yazısı,

c) Kanunların yasaklayıcı şerh verilmesini öngördüğü hâllerde ilgili kanunlarda belirtilen belgeler,

ibraz edilir.

(5) Takyidat bölümüne kaydedilen şerhlerin kalktığına dair yetkili adli veya idari merciler tarafından verilen kararların ilgili sicil müdürlüğüne ulaşmasını müteakip, kararda belirtilen şerhin kaldırıldığı kaydedilir.

(6) Geçici tescil şerhi, malik veya ilgililerin istemi ya da yetkili adli veya idari merciler tarafından verilen karar ile yapılır. Kesin tescil, silinecek şerhin tarih ve yevmiye numarası ile yapılır.

Kiracının sicile kaydı ve gemi kira sözleşmesinin sicile şerhi

MADDE 39- (1) Geminin, Kanunun 1119 uncu maddesi veya 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu

gereğince kiralınması durumunda, malik veya kiracıdan herhangi birinin istemde bulunması hâlinde kiracıya ait bilgiler, GESBİS'teki kiracı bölümüne kaydedilir. Kira sözleşmesinin bir nüshası geminin dosyasına konulur.

(2) Kira sözleşmesi gemi siciline şerh edilecek ise taraflarca hazırlanan sözleşmenin imzalarının noter tasdikli olması veya sicil müdürü tarafından sicil tasdiknamesi ve ilgili sözleşmenin görülmesi suretiyle tasdik edilmesi gerekir. Kira sözleşmelerinin gemi siciline şerhinde, sözleşmede şart koşulan kira bedeli toplamı üzerinden 492 sayılı Kanuna göre harçların ödendiğine ilişkin belge ibraz edilir.

(3) 6361 sayılı Kanun gereğince kiralama söz konusu ise Kanunun 940 ıncı maddesinde öngörülen şartlar, yalnızca kiracı hakkında aranır.

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 40- (1) Gemi siciline tescil edilen hususlarda meydana gelen değişikliklerin, sicile geçirilmek üzere sicil müdürlüğüne bildirilmesi gerekir.

(2) Değişikliklerin tescilinde, Kanunun 964 üncü maddesinin beşinci fıkrası uygulanır.

Birden fazla tescil istemi

MADDE 41- (1) Aynı hakka etki eden birden fazla hususa ilişkin tescil isteminde, önceki istem sonuçlanmadan sonraki istem tescil olunamaz.

(2) Bir tescilin yapılmasına herhangi bir engel bulunduğu takdirde, istemde bulunan kişiye bu engelin kaldırılması için en fazla otuz gün süre verilir veya makul sebepleri belirtilerek talebi reddedilir. Süre verilmesi hâlinde verilen süre içinde engelin kaldırıldığı belge ile ispat edilmezse süre sonunda istem reddedilir.

(3) Bir istem sonuçlandırılmadan aynı hakka etki eden diğer istem yapılacak olursa önceki istem lehine sicile re'sen bir şerh verilir. Böyle bir şerhin verilmesi, istemin sonlandırılması hükmündedir. Önceki istem geri alındığı veya ret olunduğu takdirde bu şerh re'sen silinir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gemi Sicilinin Nakli ve Silinmesi

Gemi sicil kaydının nakli

MADDE 42- (1) Gemi maliki, geminin sicil kaydının başka bir sicil müdürlüğüne naklini isteyebilir. Ancak nakil isteminin yerine getirilebilmesi için geminin, sicil kaydının nakledileceği sicil müdürlüğünün yetki alanında bulunan bir bağlama limanına geçmiş olması gerekir.

(2) Sicil kaydının nakledilmesi için kaydın geçeceği sicil müdürlüğüne veya mevcut sicil müdürlüğüne gemi maliki tarafından istemde bulunulur.

(3) Nakil talebinde bulunulan sicil müdürlüğü geminin sicil kaydının bulunduğu sicil müdürlüğü ise istem üzerine; geminin sicil kaydının nakli talebini GESBİS üzerinden nakil işleminin yapılacağı sicil müdürlüğüne bildirir. Kendisine nakil talebi bildirilen sicil müdürlüğü, dördüncü fıkrafta belirtilen işlemleri gerçekleştirir.

(4) Nakil talebinde bulunulan sicil müdürlüğü geminin sicil kaydının nakledilmek istendiği sicil müdürlüğü ise istem üzerine; GESBİS üzerinde bulunan geminin mevcut sicil

bilgileri alınır ve yeni bir kayıt sayfası açılarak kaydı gerçekleştirir. Bu kayıtta yeni tescil ve bağlama numarası verilir, ancak önceki gemi numarası kullanılır. Kayıt tamamlanarak, önceki kaydın bulunduğu sicil müdürlüğüne keyfiyet ve mevcut kaydın nakli gereği GESBİS'ten bildirilir. Bildirimi alan sicil müdürlüğü GESBİS üzerinden nakli gerçekleştirir ve resmi yazışma ile naklin uygun olduğunu bildirir ve yazı ekinde sicil kaydı nakledilen geminin sicil dosyası içindeki belgelerin asılları yeni kaydın yapıldığı sicil müdürlüğüne gönderilir. Yeni kaydı yapan sicil müdürlüğü gemi için yeni bir sicil dosyası açarak belgeleri muhafaza eder.

Sicil kaydının silinmesi

MADDE 43- (1) Gemi siciline kayıtlı gemilerin silinmesi, Kanunun 965, 966 ve 967 nci maddeleri hükümlerine göre yapılır. Sicil müdürlüğü silinme şartlarının oluşup oluşmadığını inceler.

(2) Silinme şartlarının oluştuğu tespit edildiği takdirde, geminin sicil kaydı silinerek gemi malikine “silinme belgesi” verilir.

(3) Gemi sicilinden silinen gemi kaydına silinme sebebi yazılarak, “silinmiştir” kaydı düşülür ve kayıt kapatılır. Silinmiş kayıtlar GESBİS'ten kaldırılmaz ve aynı gemi numarası ile silinmiş gemiler listesine eklenir.

(4) Silinme için ibraz edilmesi gereken belgeler ile silinme belgesinin içeriği ve silinme sonucunda kayıtların GESBİS'te muhafazasına ilişkin usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir.

Sicil kaydının talep üzerine silinmesi

MADDE 44- (1) Gemi, kurtarılamayacak şekilde batır veya tamir kabul etmez hâle gelir yahut her ne suretle olursa olsun Kanunun ilgili hükümleri gereğince Türk Bayrağını çekme hakkını kaybederse, durum gecikmeksizin silinmeye dayanak teşkil eden belgeler ile sicil müdürlüğüne bildirilerek sicil kaydının silinmesi talep edilir.

(2) Geminin tamir kabul etmez hâle gelmesi sebebiyle kaydının silinmesi için ipotekli alacaklıların onayı gerekir. Kaydın silinmesi istemi ile birlikte onay belgelenmemişse, sicil müdürlüğü tarafından, tescil edilmiş ipotekli alacaklılar durumdan haberdar edilir. Gemi ipoteği alacaklılarının kimler olduğu veya yerleşim yerleri belli değilse, geminin tamir kabul etmez hâle geldiği, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile tirajı ellibin üzerinde olan ve Türkiye düzeyinde dağıtım yapılan gazetelerden birinde ve varsa şirketin internet sitesinde ilan edilir. Ayrıca geminin tamir kabul etmez hâle geldiği, Bakanlığın resmi internet sitesinde de ilan edilir ve ilan belgesi sicil müdürlüğüne ve mahkeme divanhanesine asılır. İlanda, gemi ipoteği alacaklıları belirlenen süre içinde geminin tamir kabul etmez hâle geldiği iddiasına ilişkin itirazlarını bildirmek üzere sicil müdürlüğüne davet edilir. Süresi içinde bildirilen itirazların yerinde görülmediğine dair mahkemece verilen kararın kesinleşmesi üzerine geminin kaydı silinir.

(3) Gemi, Türk Bayrağını çekme hakkını kaybederse, ipotekli alacaklılarının ve gemi sicilindeki kayıt ve belgelere göre ipotek üzerinde hak sahibi olan üçüncü kişilerin onayı ile sicilden silinebilir. Kaydın silinmesi istemi ile birlikte onay belgelenmemişse, geminin Türk Bayrağını çekme hakkını kaybettiği gecikmeksizin gemi siciline kaydolunur. Bu kayıt, gemi üzerinde tescil edilmiş gemi ipotekleri bulunmadıkça, geminin kaydının silinmesi hükmündedir. Geminin cebri icra yoluyla Kanunun 940 ıncı maddesinde yazılı niteliklere sahip olmayan bir kişiye satılması hâlinde, satış bedelinin ödenmesiyle ipotekli alacaklısının rızasıyla

alıcı tarafından yüklenilenler dışında, gemi üzerindeki bütün ayni ve kişisel haklar, külfetler ve sınırlandırmalar sona erer.

(4) Türk Bayraklı bir geminin yurt dışında cebrî icra ile satılması hâlinde ilgili devletin artırmayı yapan kurumu veya artırmaya katılanlar ve gemi ilgilileri tarafından, bu satıştan en az otuz gün önce artırmanın; geminin kayıtlı olduğu Türk Gemi Siciline, geminin sicile kayıtlı malikine, gemi siciline tescil edilmiş diğer hakların ve alacakların sahiplerine bildirilmesi veya gideri ilgililer tarafından karşılanmak şartıyla tirajı elli bin üzerinde olan ve Türkiye düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biriyle ilan edilmesi zorunludur. Bu bildirim veya ilan yapılmaksızın geminin yurt dışında cebrî icra yoluyla satışı hâlinde kaydı silinemez ve gemi üzerinde Türk Gemi Siciline kayıtlı haklar ve alacaklar saklı kalır. Bu fıkra hükümlerinin yerine getirilmesi kaydıyla, yetkili yabancı adli veya idari merciler tarafından yazılan ve 1961 tarihli Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılmasına İlişkin Lahey Sözleşmesi gereğince yetkili yabancı merci veya ilgili Türk Konsolosluğu tarafından tasdik edilmiş, mülkiyetin devredildiğine ve alıcı adına tescil edileceği hakkında belge sunulmasıyla geminin kaydı silinir.

(5) Tescili isteğe bağlı olan gemilerin kaydı, malik veya maliklerinin istemi üzerine sicilden silinir. Tescili isteğe bağlı olan gemilere ait kayıtların sadece maliklerinin istemleri üzerine silinebilmesi için ipotekli alacaklıların ve gemi sicilinin içeriğine göre ipotek üzerinde hak sahibi olan üçüncü kişilerin buna onay vermeleri şarttır.

Sicil kaydının re'sen silinmesi

MADDE 45- (1) Geminin kurtarılamayacak şekilde batması, tamir kabul etmez hâle gelmesi veya Türk Bayrağını çekme hakkını kaybetmesi hâllerinden birinin meydana gelmesi durumunda bu hususlar Kanunun 964 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereğince sicil müdürlüğüne gecikmeksizin bildirilmez ya da esaslı şartlarından birinin var olmaması sebebiyle veya ilgili mevzuatı gereğince tescili caiz olmayan bir gemi tescil edilmiş olur ise bu durumları tespit eden sicil müdürü, belirleyeceği uygun bir süre içinde silinme talebinde bulunmak veya silinmeyi gerektiren sebeplerin mevcut olmadığını ispat etmek üzere malik ya da malikleri sicil müdürlüğüne davet eder, ayrıca sicile kayıtlı hak sahiplerine de bu sürede itirazlarını sunmak üzere bildirimde bulunur.

(2) Malik ve diğer hak sahiplerinin kimler olduğu veya yerleşim yerleri belli değilse, silinme talebinde bulunma, silinme talebinde bulunmaktan kaçınma veya silinme işlemine itiraz sebeplerini bildirmek için çağrı ve belirlenen süre, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile tirajı elli bin üzerinde olan ve Türkiye düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden birinde ve varsa şirketin internet sitesinde ilan edilir. Bildirim ayrıca Bakanlığın resmi internet sitesinde de ilan edilir ve ilan belgesi sicil müdürlüğü ve mahkeme divan hanesine asılır.

(3) Süresi içinde itiraz ve kaçınma sebepleri bildirildiği takdirde, Kanunun 954 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince görevli mahkeme, dosya üzerinden inceleme yapar. Mahkemenin itiraz ve kaçınma sebeplerinin yerinde olmadığına dair vermiş olduğu kararın kesinleşmesi üzerine geminin sicil kaydı silinir.

(4) Bir ipotekli alacaklı gemi ipoteğinin hala var olduğunu ileri sürerek Türk Bayrağını çekme hakkını kaybetmiş olan bir geminin sicilden silinmesine itiraz ederse kayıt silinmeyip sadece geminin Türk Bayrağını çekme hakkını kaybettiği tescil olunur.

Özel silinme hâlleri

MADDE 46- (1) Tescil edilmiş bir gemi hakkında yirmi yıldan beri hiçbir kayıt işlemi yapılmamış ve Bakanlık ilgili birimlerince geminin artık var olmadığına veya denizcilikte kullanılamayacak hâle geldiğine kanaat getirilmiş olursa, gemi üzerinde ipotek veya intifa hakkı tescil edilmiş bulunmadığı takdirde, sicil müdürü Kanunun 967 nci maddesi gereğince mahkemeden geminin kaydının silinmesine karar verilmesini talep eder.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yapı Hâlindeki Gemilere Özgü Sicil ve Özel Sicil

Genel esaslar

MADDE 47- (1) Gemi sicil müdürlükleri, Kanunun 986 ncı ve müteakip maddeleri hükümlerine göre GESBİS'te yapı hâlindeki gemilere özgü sicili tutar.

(2) Yapı hâlindeki bir gemi, malikin istemi üzerine veya yapı üzerinde bir gemi ipoteğinin kurulması yahut yapının ihtiyatı ya da kesin haczi veya tersane sahibinin gemi ipoteğinin kurulmasına yönelik istem hakkını teminat altına almak amacıyla sicile şerh verilmesi söz konusu olduğu takdirde yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kaydolunur.

(3) Bakanlıkça inşa izni verilmiş olan bir yapının, yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kaydı için istem yazısı ile sicil müdürlüğüne başvurulur. Başvuruda, Kanunun 988 inci maddesinde belirtilenler ile birlikte Bakanlıkça belirlenen ve duyurulan hususlar bildirilir.

(4) Yapı hâlindeki gemilere özgü sicil için gerekli bilgiler ile ilgili sicil müdürlüğünce yapıyı inşa eden tersane tarafından kaydedilmiş olan teknik bilgiler ve gemi inşa izin belgesi, yapı hâlindeki gemilere özgü sicile aktarılır. Gerekli olan diğer bilgiler, ibraz edilen belgelere istinaden GESBİS'e kaydedilerek yapı kayıt belgesi düzenlenir.

(5) Yapının tescilinde, geminin tesciline ilişkin bu Yönetmelik hükümleri kıyasen uygulanır ve belgeler GESBİS'te düzenlenir. Her bir yapıya ait bir dosya tutulur ve ilgili belgeler bu dosyada muhafaza edilir.

(6) Yapının maliki veya geminin yapıldığı tersanenin sahibi, tescil edilen hususlarda meydana gelen değişiklikleri ve geminin yapımının tamamlandığını tescil edilmek üzere bir kayıt dilekçesi ile gecikmeksizin sicil müdürlüğüne bildirmek zorundadır. İstemde bulunması gerekenler birden fazla ise bunlardan birinin istemi yeterlidir. Malik birden fazla kişi tarafından temsil edilen bir tüzel kişi ise aynı esas geçerlidir. Sicile bildirilen hususların belgelendirilmesi şarttır.

Yapı hâlindeki gemilere özgü sicilde takyidat işlemi

MADDE 48- (1) Omurgasının konulduğu andan kızıktan indirilinceye kadar görünebilecek bir yerine ad ve numara konulmak suretiyle yapının açık ve sürekli bir şekilde ayırt edilmesi gerçekleştirildiği andan itibaren yapı hâlindeki gemiler üzerinde ipotek kurulabilir. Tamamlandığında on sekiz gros tonilatodan ufak olacak yapılar üzerinde ipotek kurulamaz. Belirtilen hususlar yapı hâlindeki geminin yetkilendirilmiş klas kuruluşuna kayıtlı

olması hâlinde bu kuruluş tarafından, kayıtlı olmaması hâlinde bölge liman başkanlıkları/ liman başkanlıkları tarafından belirlenir.

(2) Yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kayıtlı yapılar üzerine kaydedilecek ipotek ve diğer takyidat işlemlerinde, gemi sicilinde uygulanan işlemler uygulanır.

Yapı hâlindeki gemilere özgü sicilden kaydın silinmesi

MADDE 49- (1) Yapı üzerinde takyidat olmaması kaydıyla; yapının tamamlanmasını müteakip geminin maliki ile geminin yapıldığı tersane sahibinin istemi veya tersane sahibi tarafından geminin yabancı ülkeye teslim edildiğinin bildirilmesi ve bu durumun belgelendirilmesi üzerine yapı, yapı hâlindeki gemilere özgü sicilden silinir.

(2) Yapı üzerinde ipotek varsa ipotekli alacaklıların ve sicile kayıtlı bulunan diğer hak sahiplerinin, kaydın sicilden silinmesine muvafakatleri aranır.

(3) Yapının harap olması hâlinde bu durumun belgeleriyle ispat edilmesini müteakip yapı, yapı hâlindeki gemilere özgü sicilden silinir.

(4) Yapının harap olması veya tersane sahibi tarafından yabancı ülkeye teslim edilmesi hâlinde, Kanunun 972 nci maddesine göre on beş gün içinde bildirim yapılmazsa, gemi sicil müdürü, Kanunun 966 ncı maddesindeki usule uygun olarak yapının kaydını siler.

(5) Kısmen veya tamamen Türkiye'de inşa edilmiş olan bir geminin gemi siciline, TUGS'a veya bağlama kütüğüne tescili isteminde bulunulması hâlinde, geminin yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kayıtlı olup olmadığı GESBİS'ten kontrol edilir. Gemi yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kayıtlı ise yapı tamamlandığındaki teknik bilgileri GESBİS'e aktarıldıktan ve ölçme veya tonilato belgesi düzenlendikten sonra geminin gemi siciline tescil veya bağlama kütüğüne kayıt işlemi GESBİS'te tamamlanır. Gemiye tasdikname ve kütük kayıt örneği düzenlenir. Yapı hâlindeki gemilere özgü sicildeki kaydı ise silinme belgesi düzenlenerek GESBİS'ten silinir.

Serbest bölgelerde inşa edilen yapılar

MADDE 50- (1) 15/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamındaki serbest bölgelerde inşa edilen yapılarla ilgili olarak aksine bir hüküm bulunmadığı sürece Kanunun yapı hâlindeki gemilere özgü sicil hükümleri ile bu Yönetmelik ve 7/11/2015 tarihli ve 29525 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gemi ve Su Araçlarının İnşa, Tadilat ve Bakım-Onarım Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Özel sicil

MADDE 51- (1) Kanunun 941 inci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı hâllerde istemde bulunulması hâlinde yabancı bayraklı gemilere Bakanlıkça bayrak çekme izni verilebilir. Bayrak çekme izni verilen gemiler geçici olarak GESBİS'te bulunan özel sicile tescil edilir. İzin alan kişi her iki yılda bir, izin için gerekli şartların varlığını sürdürdüğünü ispatlamakla yükümlüdür. Geçici bayrak çekmeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Bir Türk gemisinin, Kanunun 941 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince yabancı bayrak çekmesine izin verilebilmesi için o gemi üzerinde takyidatların silinmesi veya hak sahiplerinin tümünün geminin yabancı bayrak çekmesine yönelik yazılı onayının alınması şarttır. Geçici olarak yabancı bayrak çeken geminin siciline takyidat kaydedilmesi mümkündür. Geçici yabancı bayrak çekilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Maddi hataların düzeltilmesi

MADDE 52- (1) Tescil sırasında meydana gelen yazım hataları, kaydın dayandığı belgeye uygun olarak, talep üzerine veya re'sen düzeltilir.

Bayrak çekme hakkının ispatı

MADDE 53- (1) Geminin Türk Bayrağı çekme hakkı, 4490 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gemi tasdiknamesi veya bayrak şahadetnamesi ile ispat olunur.

Noterlerin bildirimi

MADDE 54- (1) Noterler, bu Yönetmelik kapsamındaki gemi siciline yönelik tanzim veya tasdik ettikleri hukuki işlemleri, geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğüne bildirir.

Yabancı ülkede tasdik edilen işlemler

MADDE 55- (1) Yabancı ülkede düzenlenen işlemlerin, Türk konsolosluğundan veya Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylatılması ve noter onaylı Türkçe çevirisi ile birlikte sicil müdürlüğüne verilmesi zorunludur.

(2) Belgenin düzenlendiği ülkenin Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf olmaması ve ülkede Türk konsolosluğunun da bulunmaması hâlinde bu ülkede düzenlenen işlemlerin, valiliklere kayıtlı yabancı devlet temsilcilikleri tarafından tasdik edilmesi gerekir.

Cezai hükümler

MADDE 56- (1) Bir hususun gemi siciline kaydını, kaydın değiştirilmesini veya silinmesini istemekle yahut bu işlemlerin yapılabilmesi için gerekli belgeleri ibraz etmekle yükümlü olan kişiler, bu işlemleri gerektiren hususları öğrendikten sonra;

a) Yerleşim yeri sicil müdürlüğünün yetki çevresi içerisinde olanlar için on beş gün içerisinde,

b) Yerleşim yeri sicil müdürlüğünün yetki çevresi dışında olanlar için bir ay içerisinde, yazılı olarak ilgili sicil müdürlüğüne başvurması zorunludur. Süresinde başvuru yapmayanlar hakkında Kanunun 972 nci maddesinin atfıyla Kanunun 33 üncü maddesi hükmü uygulanır.

Gemi sicili kayıt giderleri

MADDE 57- (1) Aksi kararlaştırılmadıkça gemi veya gemi payı üzerindeki mülkiyetin geçirilmesine veya diğer bir ayni hakkın kurulmasına veya devrine ilişkin kayıt giderleri, bunun için gerekli senet ve belge giderleri de dâhil olmak üzere, hakkı iktisap edene aittir.

(2) Kendisi ile yükümlü arasındaki hukuki ilişkiden aksi anlaşılmadıkça bir kaydın değiştirilmesi isteminde bulunan kişi, değişiklik ile bunun için gerekli beyanların giderlerine katlanır.

Belgelerin elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi ve saklanması

MADDE 58- (1) Bakanlıkça gemi sicil başvuruları ve gemi sicil müdürlüğü işlemlerine ilişkin elektronik sistem düzenlemeleri yapılabilir. Böyle bir düzenleme yapılarak duyurulması hâlinde;

a) Bu Yönetmelikte öngörülen paraf; güvenli elektronik onay, imza; güvenli elektronik imzayı, mühür, güvenli elektronik mührü ifade eder.

b) Bu Yönetmelik gereğince yazılı talep veya istem yapılması gerektiği ifade edilen durumlarda elektronik başvuru, yazılı talep veya istem yerine geçer.

(2) Bu Yönetmelikte gemi sicil müdürlüğünde dosyalanarak saklanacağı öngörülen belgeler için elektronik arşiv uygulamasına geçilebilir. Elektronik arşiv tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenerek ilgililere duyurulur. Bu durumda, gemi sicil müdürlüğü tarafından üretilen belgeler, güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, ilgili kurumların ya da noterliklerin veri tabanında tutulan belgeler ile benzeri belgeler, elektronik olarak arşivlenir ayrıca fiziksel ortamda arşiv tutulmaz.

Atıflar

MADDE 59- (1) Mevzuatta, 31/12/1956 tarihli ve 4/8520 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gemi Sicili Nizamnamesine yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

(2) Mevzuatta, 13/3/1957 tarihli ve 4/8807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gemi Bayrak Şahadetnameleri Hakkında Nizamnameye yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe ve 9 uncu maddenin dördüncü fıkrası gereğince Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Harçlar ve vergiler

MADDE 60- (1) Gemi sicilinde gerçekleştirilen her işlem, 492 sayılı Kanun ile 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu gereğince harçların ödendiğine dair makbuz veya bunun yerine geçen elektronik işlem numarasının ibrazı ile gerçekleştirilir.

Bilgi paylaşımı

MADDE 61- (1) Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, kamu kurum veya kuruluşlarına, Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler ile icra ve iflas müdürlüklerine GESBİS'te tutulan kayıtlara erişim izni verilebilir. Bakanlıkça verilen izinlerde erişimin türü ve şekli, erişim kontrolü, verilerin kullanım amacı, üçüncü kişilere kullandırılmasına ilişkin sınırlamalar ve iznin amacı dışında kullanımın sonuçları yer alır.

(2) Kurum ve kuruluşlara verilecek GESBİS erişim izinleri ile bu izinlerin seviyesi her kurum için farklı olabileceği gibi bu izinlerin değiştirilmesi ve iptali yetkisi Bakanlığa aittir.

Düzenleme

MADDE 62- (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve gemi sicil işlemlerinde talep edilen belgeler, belgelerin şekli ve arşivlenmelerine ilişkin hususlarda düzenleme yapmaya yetkilidir.

Gemi sicil defteri kayıtlarının GESBİS'e aktarılması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Gemi sicillerinde hâlihazırda kayıtlı olup da henüz kaydı silinmemiş gemilerin sicil defterlerindeki tüm bilgileri, bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde GESBİS'e aktarılır. Sicil ve kütük defterleri bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 15 yıl boyunca ilgili sicil müdürlüğünde muhafaza edilir, bu süre sonunda arşivlenmek üzere Devlet Arşivler Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Bayrak şahadetnamesine ilişkin işlemler

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bayrak şahadetnamesinin şekli, istenecek belgeler ile düzenlenmesi ve iptali dahil olmak üzere diğer tüm hususlara yönelik 9 uncu maddenin dördüncü fıkrası gereğince Bakanlık tarafından yönetmelik çıkarılıncaya kadar 13/3/1957 tarihli ve 4/8807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gemi Bayrak Şahadetnameleri Hakkında Nizamnamenin ilgili maddelerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 63- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 64- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.